

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/21/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125205661
Dátum vydania rozhodnutia:	23.10.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125205661.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: Ing. L.J., narodená X. U. XXXX, bytom XXX XX W. XX, proti žalovanému: P. O., narodený XX. U. XXXX, bytom O. A. XXXX/XXA, XXX XX W. - P. C. H., v konaní o určenie právnej skutočnosti, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 66Cb/18/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica prípisom zo dňa 20. februára 2025 (č. l. 22 spisu) postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že sa jedná o obchodnoprávny spor, nakoľko predmetom žaloby je určenie, že pohľadávka obchodnej spoločnosti je majetkom jej spoločníka, čo v zmysle Prílohy č. 1 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z., bodu II. Zapisovanie do súdnych registrov okresného súdu, písmena C. Súdne registre obchodných vecí, bodu 1 písm. a/ patrí do obchodnoprávnej agendy. Z obsahu žaloby má Okresný súd Banská Bystrica za to, že žalobca sa domáha určenia, že pohľadávka obchodnej spoločnosti Služby LIPTOV s.r.o. v sume 58.500 eur, ktorá vyplýva z rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica č. 5Up/920/2021 zo dňa 9. septembra 2021 a z poverenia na vykonanie exekúcie č. 6121546563 zo dňa 1. decembra 2021 je majetkom jej spoločníka (žalovaného).

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa § 43 ods. 2 CSP predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že vzhľadom na charakter strán sporu a obsah podania žalobcu má za to, že sa jedná o žalobu o určenie vlastníctva pohľadávky, na ktorej má žalobca naliehavý právny záujem a na konanie o ktorej je v zmysle ust. § 13 a § 14 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený

Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa ustanovenia § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

7. Podľa § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné:

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave;
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach;
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici;
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre;
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove;
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne;
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave;
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

8. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

9. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

10. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

11. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je potrebné zodpovedať otázku či predmetom tohto konania je občianskoprávny alebo obchodnoprávny spor. Najvyšší súd už vo svojom rozhodnutí z 11. decembra 2019, sp. zn. 6Ndc/15/2019, vyslovil, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. V okolnostiach tohto prípadu teda nepôjde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o kritériá určujúce príslušnosť súdu ako jednej z podmienok konania. Z obsahu žaloby sa javí, že v danej veci sa jedná o určovaciu žalobu podľa ust. § 137 písm. c) CSP o určenie vlastníckeho práva k pohľadávke, pri ktorej predpokladom na procesnú legitimáciu žalobcu nie je to, že žalobcovi tvrdené právo patrí, ale žalobca môže žiadať aj určenie práva žalovaného za predpokladu, že má na tomto určení naliehavý právny záujem, čo žalobca v žalobe deklaruje vydaným platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 18Up/959/2023 zo dňa 14. marca 2024 voči žalovanému ako povinnému. Najvyšší súd má za to, že Okresný súd Banská Bystrica nesprávne posúdil podanie žalobcu ako žalobu o určenie pohľadávky v obchodnoprávných veciach, o ktorých na konanie je kauzálnu príslušný Mestský súd

Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave, nakoľko v predmetnej veci sa jedná o žalobu žalobcu - fyzickej osoby, proti žalovanému - fyzickej osobe, pričom nejedná sa o incidenčné konanie o určenie popretej pohľadávky v zmysle ust. § 124 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v ktorom sa veriteľ v konkurznom prípadne reštrukturalizačnom konaní domáha určenia pravosti, výšky alebo poradia popretej pohľadávky, ktorá v príslušnom konaní bola popretá správcom, prípadne iným veriteľom, o ktorej konaní bol príslušným na konanie Mestský súd Bratislava III.

Vychádzajúc z obsahu spisu najvyšší súd uzatvára, že pre účely rozhodnutia o príslušnosti súdu na predmetné konanie, sa vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným nejaví ako vzťah obchodnoprávny, nemožno ho podriaďiť ani pod ustanovenie § 261, ani § 262 OBZ, pričom sa nejedná ani o spor podľa druhej časti OBZ, Mestský súd Bratislava III, preto nie je v spore kauzálny príslušný súdom. Obsah spisu, povaha vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným, ako aj tvrdenia žalobkyne, nasvedčujú tomu, že v prejednávanej veci sa jedná o spor občianskoprávnej povahy, pričom nie je relevantné, do akého registra okresného súdu bola vec v zmysle Prílohy č. 1 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. zapísaná.

13. Keďže v danom spore o príslušnosť bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, je zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III nebol správny. S prihliadnutím na všetky okolnosti nebolo podľa najvyššieho súdu možné v danom štádiu konania, pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore, dospieť k inému záveru ako k tomu, že v tomto prípade sa jedná o spor občianskoprávny, a preto ako príslušný súd na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku prichádza v zmysle ust. § 13 v spojení s ust. § 14 CSP do úvahy Mestský súd Bratislava IV.

14. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

15. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.